

در رساله حجت بن امام صادق علیه السلام

المنطق

شروط مقدمات برهان

جلسه ۱۶۲

استاد فرخی

شروط مقدمات برهان:

مقدمات برهان - یعنی صغری و کبرای قیاس برهانی - باید هفت شرط داشته باشد، لذا اگر یکی از شروط مذکور مفقود باشد، قیاس برهان نامیده نمی شود.

شروط سبعة

۱. مقدمات یقینی باشد. (یقین باید بالمعنی الاخص باشد = اعتقاد جازم مطابق با واقع)
۲. مقدمات باید اقدم و اسبق باشد بالطبع از نتایج (مخصوص برهان لمی است) فرق تقدم زمانی با تقدم طبعی؛ مانند حرکت دست و کلید است، اگر چه حرکت دست و کلید در یک زمان است و لکن حرکت دست بالطبع مقدم بر حرکت کلید است.
۳. مقدمات اقدم باشد عند العقل از نتایج:
۴. مقدمات اعرف باشد عند العقل از نتایج.
۵. مقدمات با نتایج تناسب داشته باشد (مقدمات ذاتی و اولی باشد، بیگانه نباشد)
۶. مقدمات ضروری باشد.
۷. مقدمات کلیه باشد (محمول حمل شود بر همه ی افراد موضوع به حمل اولی در همه زمان ها)